

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΟΥ «ΟΔΗΓΟΥ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΑΥΤΟΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΩΝ»

ΣΕΛ. 42-49

**ΣΥΝΤΟΜΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
ΑΥΤΟΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΩΝ**

Κλίμακα ΜΚΟ

Κέντρο πρόληψης αυτοκτονίας

Σύντομο πρωτόκολλο του σχολείου για την αντιμετώπιση των αυτοτραυματισμών

1. Εκπαίδευση όλου του προσωπικού στις παρακάτω ενότητες:

- Τύποι αυτοκαταστροφικής συμπεριφοράς
- Διάκριση αυτοκτονικής – αυτοκαταστροφικής συμπεριφοράς
- Κατανόηση πολυπαραγοντικότητας
- Βασικές αρχές προσέγγισης του ατόμου
- Πρώτη αξιολόγηση
- Τα πρώτα βήματα μετά την αξιολόγηση
- Κατανόηση των θεραπευτικών διαδικασιών

2. Ορισμός προσώπου αναφοράς

Η διεύθυνση του σχολείου ορίζει ένα πρόσωπο αναφοράς για θέματα αυτοτραυματισμού. Το πρόσωπο αυτό λαμβάνει την κατάλληλη εκπαίδευση.

3. Κάθε εργαζόμενος στο σχολείο επικοινωνεί άμεσα με το πρόσωπο αναφοράς όταν αντιληφθεί κάτι από τα παρακάτω:

- Απειλές, γραπτά σημειώματα, συζητήσεις, μηνύματα κινητού τηλεφώνου, αναρτήσεις στα social media με αυτοκτονικό περιεχόμενο
- Αυτοτραυματισμούς (κόψιμο, κάψιμο, ξύσιμο πληγών, τράβηγμα μαλλιών κλπ.) *Οι αυτοτραυματισμοί αυτού του είδους γενικά δεν αναμένεται να οδηγήσουν στον θάνατο αλλά υπονοούν έντονη ψυχολογική δυσφορία η οποία χρήζει εκτίμησης από επαγγελματίες ψυχικής υγείας.*
- Διαταραχές που σχετίζονται με την διατροφή
- Άλλες ριψοκίνδυνες συμπεριφορές όπως επικίνδυνη σεξουαλική συμπεριφορά κλπ.
- Χρήση ουσιών η οποία υπερβαίνει τον πειραματισμό της εφηβικής ηλικίας
- Άλλες συμπεριφορές που υποδεικνύουν ψυχική και συναισθηματική δυσφορία όπως απομόνωση, εκρήξεις θυμού, επίμονο κλάμα, κακή σωματική υγιεινή, έντονες αντιδράσεις σε ασήμαντα γεγονότα κλπ.

4. Όταν το πρόσωπο αναφοράς λάβει γνώση προσεγγίζει με διακριτικότητα και εμπιστευτικότητα τον μαθητή. Μπορεί να μην αποκαλύψει την πηγή πληροφόρησης, αν αυτό του ζητηθεί. Βάση των αποτελεσμάτων που θα προκύψουν από τις συνεντεύξεις με τον μαθητή, τους συνομηλίκους και το προσωπικό υπάρχουν τρία πιθανά αποτελέσματα:

A. Αν το θέμα είναι ελάσσονος σημασίας ή έχει ήδη επιλυθεί δεν απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες μετά την συζήτηση με τον μαθητή. Ο μαθητής ενθαρρύνεται σε περίπτωση επανεμφάνισης του προβλήματος να επικοινωνήσει εκ νέου με το πρόσωπο αναφοράς.

Είναι σημαντικό το πρόσωπο αναφοράς να ενημερώσει τον καθηγητή ο οποίος ανησύχησε για τον μαθητή

B. Αν το θέμα είναι σημαντικό και χρήζει περαιτέρω παρέμβασης ενημερώνεται ο κηδεμόνας του μαθητή. Είναι σημαντικό η ενημέρωση να γίνει παρουσία του μαθητή και αφού του έχουμε εξηγήσει ότι αυτό δεν γίνεται τιμωρητικά αλλά προκειμένου να εξασφαλίσουμε ότι ο μαθητής θα λάβει την απαιτούμενη βοήθεια και προστασία. Συμβουλευόμαστε τους γονείς και τους παραπέμπουμε σε εξωτερικές υπηρεσίες. Μια εβδομάδα μετά το πρόσωπο αναφοράς επικοινωνεί εκ νέου με τους γονείς προκειμένου να διασφαλισθεί ότι έχουν απευθυνθεί σε κάποια υπηρεσία.

Είναι σημαντικό το πρόσωπο αναφοράς να ενημερώσει τον καθηγητή ο οποίος ανησύχησε για τον μαθητή

Γ. Αν υπάρχει άμεσος κίνδυνος τότε ο μαθητής παραπέμπεται άμεσα σε νοσοκομείο προς εξέταση. Οι γονείς ενημερώνονται όταν έχει σταθεροποιηθεί η κρίση.

Αν οι γονείς αρνούνται τα γεγονότα είναι σημαντικό να τους παραπέμπουμε σε οικογενειακή θεραπεία. Είναι σημαντικό να τους εξηγήσουμε ότι κάτι τέτοιο θα τους βοηθήσει να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της εφηβείας, μετατοπίζοντας το πρόβλημα στον έφηβο προκειμένου να κάμψουμε τις αντιστάσεις τους.

5. Μιμητικές συμπεριφορές

Το προσωπικό του σχολείου οφείλει να διασφαλίσει ότι:

- Θα περιορίσει τις συζητήσεις σχετικά με τον αυτοτραυματισμό στις ομάδες των συνομηλίκων (Εξηγώντας στο άτομο ότι έτσι μπορεί να κινητοποιεί συμπεριφορές αυτοτραυματισμού στους άλλους)

- Ο μαθητής δεν εκθέτει τα τραύματά του (Εξηγώντας στο άτομο ότι έτσι μπορεί να κινητοποιεί συμπεριφορές αυτοτραυματισμού στους άλλους)
- Ότι οι παρεμβάσεις γίνονται σε ατομικό και όχι σε ομαδικό επίπεδο. (Με εξαίρεση τις ομάδες δεξιοτήτων όπου υπάρχουν σαφείς κανονισμοί που απαγορεύουν τη συζήτηση περί αυτοτραυματισμών)

6. Καταμερισμός ρόλων και ευθυνών

Η διεύθυνση του σχολείου δεσμεύεται να:

- Ορίσει ένα πρόσωπο αναφοράς για τα περιστατικά αυτοτραυματισμών
- Εξασφαλίσει ότι το πρόσωπο αναφοράς θα λάβει την κατάλληλη εκπαίδευση
- Εξασφαλίσει ότι το πρωτόκολλο αντιμετώπισης ακολουθείται από όλο το προσωπικό

Το αρμόδιο διοικητικό όργανο δεσμεύεται να:

- Αποφασίσει το πώς θα απευθύνει και θα εντάξει στο σχολικό πρόγραμμα την πρόληψη των αυτοτραυματισμών
- Διασφαλίσει ότι η εκπαίδευση σχετικά με την πρόληψη των αυτοτραυματισμών δεν στιγματίζει αλλά ούτε και προάγει τις συμπεριφορές αυτές.

Το πρόσωπο αναφοράς δεσμεύεται να:

- Καταγράφει και να διατηρεί αρχείο των περιστατικών αυτοτραυματισμού
- Έρχεται σε επαφή με φορείς που παρέχουν υπηρεσίες σε άτομα που αυτοτραυματίζονται
- Είναι ενήμερο σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις και προσεγγίσεις στο ζήτημα των αυτοτραυματισμών
- Είναι σε επικοινωνία με την διεύθυνση του σχολείου
- Να επικοινωνεί με τους γονείς στον κατάλληλο χρόνο. Να εμπλέκει τον μαθητή στην διαδικασία αυτή. Να ενημερώνει και να παραπέμπει τους γονείς στις κατάλληλες υπηρεσίες. Να κάνει follow up του περιστατικού.

- Να γνωρίζει πότε χρειάζεται να ενημερώσει και άλλα πρόσωπα πέραν των γονέων
- Να γνωρίζει πότε να αναζητά βοήθεια για δικές του δυσκολίες

Οι μαθητές δεσμεύονται να:

- Μην επιδεικνύουν τα τραύματά τους
- Απευθύνονται στο κατάλληλο πρόσωπο όταν βιώνουν ψυχολογική δυσφορία
- Ενημερώνουν τον δάσκαλο τους όταν ένας συμμαθητής τους διατρέχει κίνδυνο αυτοκτονίας ή σοβαρού αυτοτραυματισμού

Οι γονείς ενθαρρύνονται να:

- Επιδιοκιμάζουν την προσέγγιση του σχολείου σε θέματα πρόληψης των αυτοτραυματισμών
- Συνεργάζονται με το σχολείο